

Radioaktivní odpad

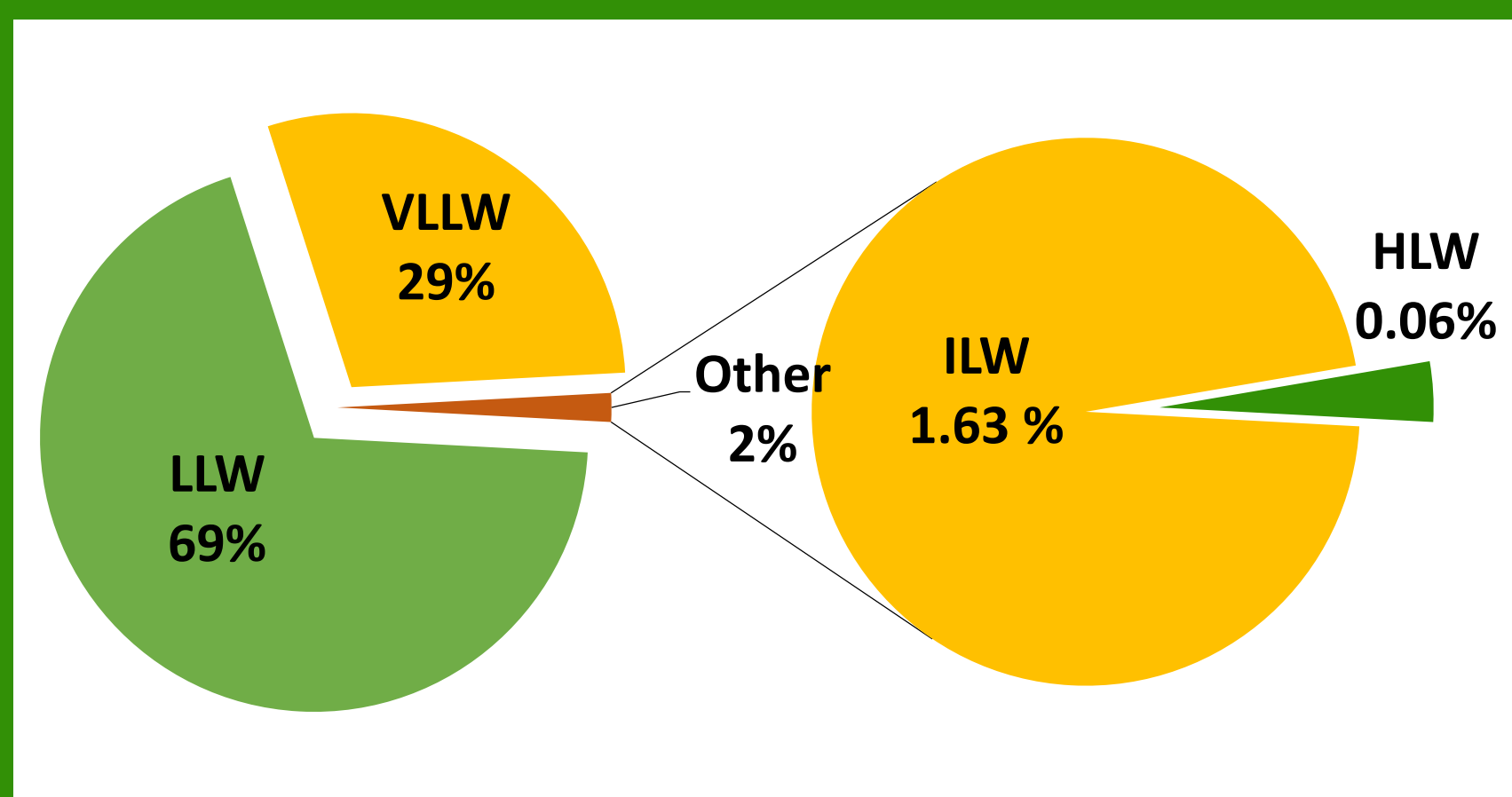
Co je radioaktivní odpad?

Radioaktivní odpad je vedlejší produkt výroby jaderné energie nebo jaderné technologie, jako je výzkum a medicína. Tyto materiály jsou nebezpečné pro životní prostředí a existuje mnoho předpisů o jejich bezpečné přepravě, manipulaci a zpracování. Radioaktivní odpad se může vyskytovat v různých fyzikálních a chemických formách a koncentrace radionuklidů závisí na použité technologii.

Druhy radioaktivního odpadu

Radioaktivní odpad může pocházet z jaderného palivového cyklu (výroba uranu, obohacování, výroba paliva a přepracování). Mezi další zdroje patří lékařské (diagnostika, terapie) a průmyslové odpady, jakož i přirozeně se vyskytující radioaktivní materiály (NORM), které lze koncentrovat v důsledku zpracování nebo spotřeby uhlí, ropy a plynu a některých minerálů. Testování a demonstrace jaderných zbraní také vedou k radioaktivnímu odpadu.

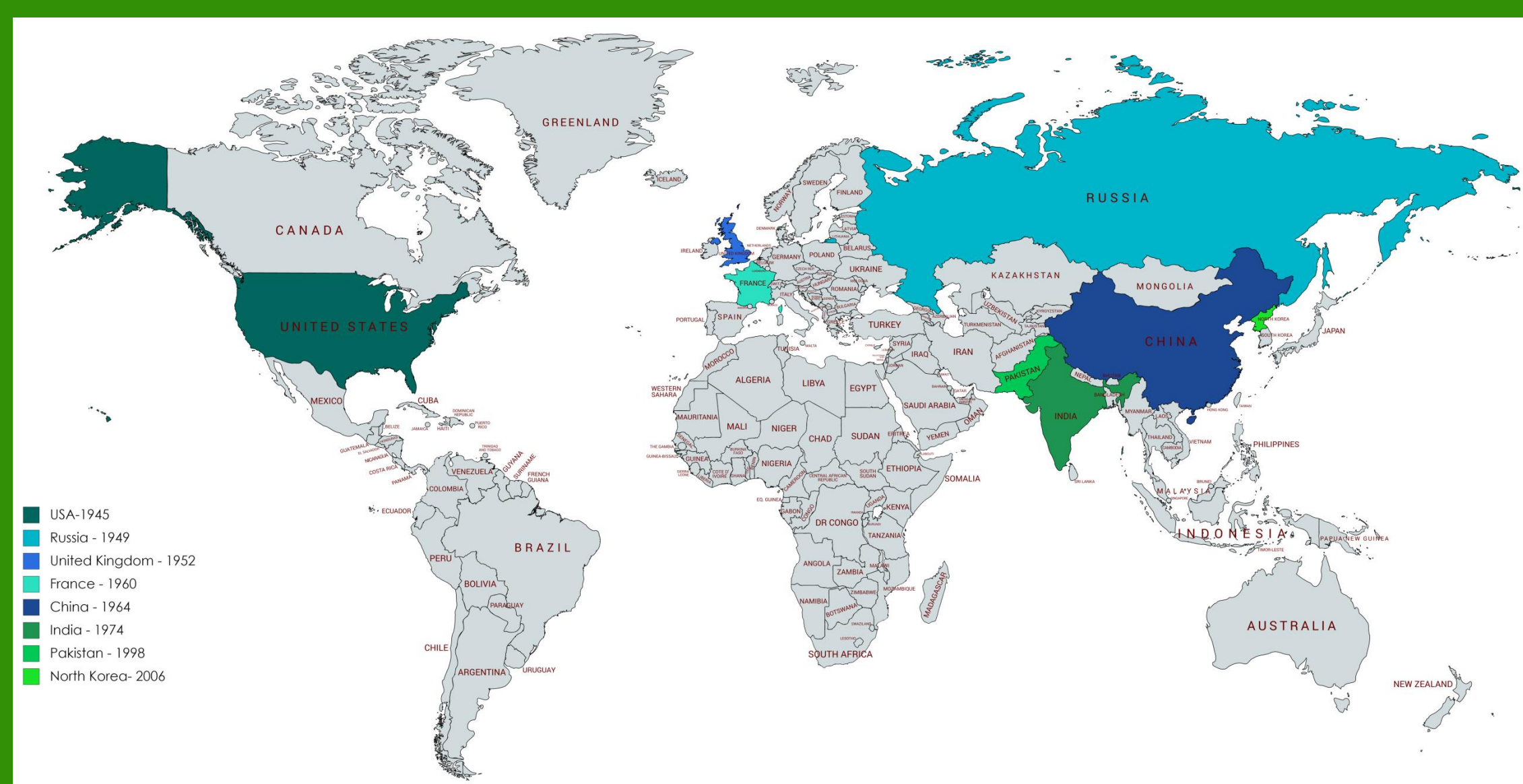
Celkový objem odpadu při skladování a likvidaci

Celkové množství jaderného odpadu na osobu za rok (všechny kategorie) je 0,5 kg, tj. Objem pouze jedné velké plechovky sodы. Množství vysoce radioaktivního odpadu je 5 gramů na osobu a rok,

! V současné době je na celém světě 451 provozovatelných civilních jaderných elektráren a 58 dalších zařízení je ve výstavbě.

Země s jadernými zbraněmi

První zkoušky jaderných zbraní: USA (1945), Rusko (1949), Spojené království (1952), Francie (1960), Čína (1964), Indie (1974), Pákistán (1998), Severní Korea (2006)

Klasifikace odpadu

Radioaktivní odpad lze rozdělit do tří hlavních skupin podle úrovně radioaktivity.

- ☢ Nízký obsah odpadu (LLW)
- ☢ Odpad ze střední úrovně (ILW)
- ☢ Odpady s vysokou úrovní (HLW)

Metody odstraňování

LLW a ILW jsou uloženy v místě původu až do dalšího zpracování, pokud je radioaktivita nižší. LLW se nachází v úložištích blízko povrchu, jako jsou příkopy nebo betonové klenby. ILW obecně obsahuje významné množství radionuklidů s dlouhou životností, a proto vyžaduje likvidaci v hloubkách, které poskytují izolaci. HLW lze skladovat hlubokým geologickým zakopáním nebo skladováním v suchých sudech.

! V diagnostické nukleární medicíně bylo několik krátkodobých používání gama zářiče. Mnohé z nich mohou být kvůli krátké době životnosti zlikvidovány jako běžný odpad.

BME, D. Tatai-Szabó, C. Pesznyak

Acknowledgements & references